Pályaorientációról szülőknek és pedagógusoknak

1. rész: Bevezető

Önök már számos pályaválasztási tájékoztatóval, kiadvánnyal, reklámmal találkozhattak. Ezek azonban általában két céllal készülnek. Vagy a továbbtanulással kapcsolatos ügyintézési határidőket és dokumentumokat ismertetik, vagy meg akarják győzni Önöket és gyermekeiket egy szakma tanulásának előnyeiről, netán egy iskola vagy iskolatípus választásáról. **Felelős és gyermekük jövőéjért tenni kívánó szülők számára azonban nem szűkíthető le ennyire pályaválasztással kapcsolatos gondolkodás és teendő.**

A sikeres pályaválasztást és az eredményes karriert számos körülmény és tényező határozza meg. A Székesfehérvári Szakképzési Centrumban elhivatottak vagyunk abban, hogy a pályaorientációs tevékenységünk minél több családhoz és iskolához eljusson, ezért tartjuk fontosnak, hogy tájékoztató anyagaink széles körben elérhetőek legyenek. Induló sorozatunkban hétről hétre közlünk olyan fontos információkat, amik segíthetnek elkerülni egy megalapozatlan döntést. Kezdjük hát a közös gondolkodást a pályaválasztásról és az azt előkészíteni hivatott pályaorientációról.

A pályaválasztás csupán a pályaorientáció első szakaszának a vége. Bizony, bizony csak az első szakasza, hiszen a pályaérettség megszerzéséig még hosszú út vezet. A pályaorientáció első szakaszának végén iskolát is kell választani. Ehhez nélkülözhetetlen megismerni a mai iskolarendszert. Azért, hogy ne legyen olyan riasztó az iskolarendszer térképe, először egy egyszerűsített ábrán kiemeljük a legfontosabb tulajdonságát, az átjárhatóságot:

Kimeneti oldal

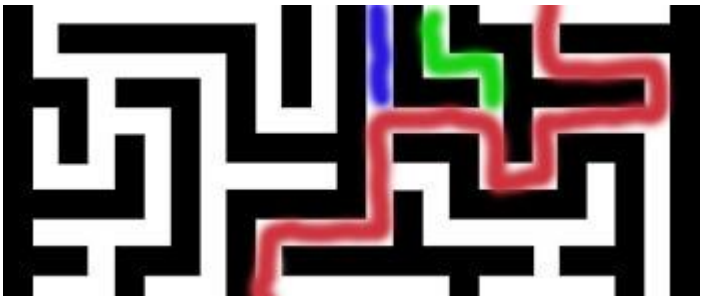

Bemeneti oldal

Látható, hogy aki egy adott ponton belép, vagyis megkezd egy képzést, ami nem feltétlenül szakképzés, az más tanulmányi útra is átléphet.

Ez azért nagyon fontos, mert ha sokan tagadják is, a pályaválasztási érettség nem alakul ki a 8. évfolyam végére. **Célunk alapvetően az, hogy a gyermekek személyiségeihez illő szakmák kiválasztásához adjunk segítséget. Ehhez a gyermek ismerete az alap**. A szakmák ismerete is fontos, de csak az illeszkedés érdekében.

A pályaorientáció a gyermek és szakma összhangjának a megtalálása.

De ahogy a fentiekben már említettük, nézzük meg az iskolarendszert! Az alábbi ábrán elsőre bonyolultnak tűnő iskolarendszerben is könnyű a jó *tanulmányi út* kiválasztása. Ha a döntést jól előkészítjük, számos lehetőséget hagyunk nyitva a gyermekek előtt.

Ebben a sorozatban Önök megismerhetik a pályaorientáció lényegét, technikáit és a pályaorientációs szolgáltatások elérhetőségét. (*Az alábbi ábrához később külön fejezetben adunk részletes ismertetést. Itt a lehetőségek sokaságát látjuk csak.)*

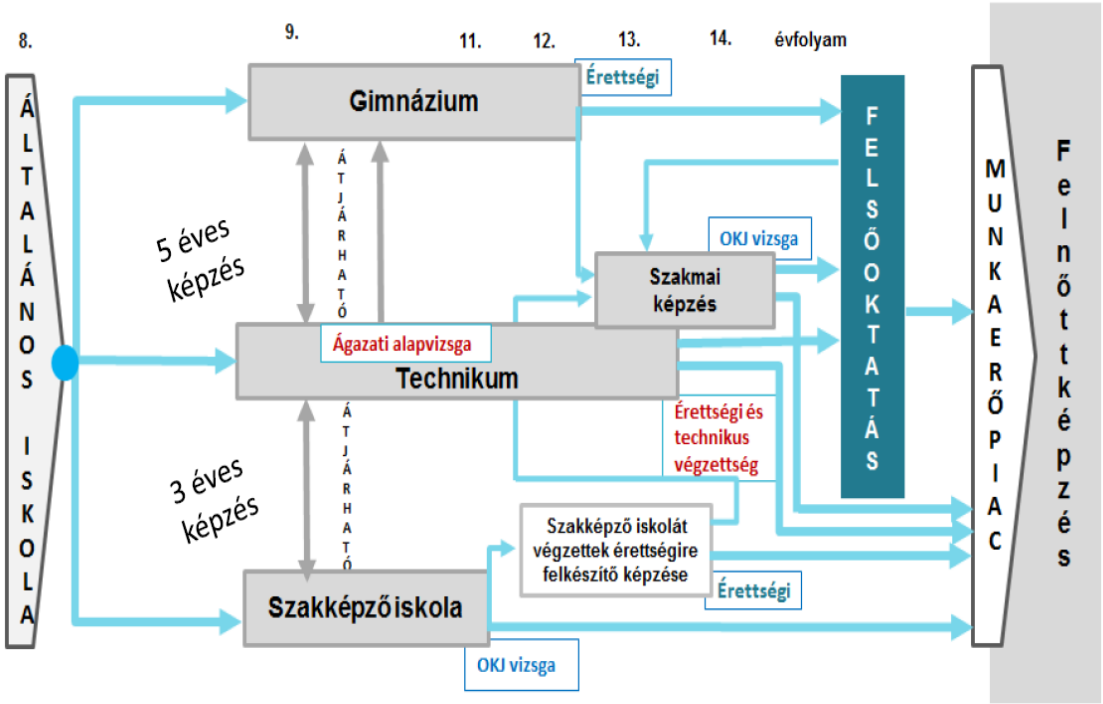

A lehetőségek ismerete mindenkinek megnyugtató, hiszen a pályaválasztási érettség nélkül hozott, vagy tanulmányi, esetleg szociális helyzet által erősen befolyásolt döntés miatt senki sem kényszerül végig járni egy tanulmányi utat, azaz elvégezni egy iskolát, hogy azután pályaelhagyó legyen.

A lemorzsolódásról a közvélemény, sőt a pedagógusok jelentős része is azt tartja, hogy a képességek hiánya miatt következik be. A fő ok azonban egészen más, konkrétan a pályaorientáció hiánya, azaz a hibás pályaválasztás.

Pályaorientáció sajnos elhanyagolt terület a magyar pedagógiában. Sokan beszélnek róla, de szinte mindent kritikával kell fogadni. Nem a pedagógusok hibája, de a pályaorientációra nem tanítják a pedagógusjelöltket. A legtöbb magyar pedagógus még nem is találkozott pályaorientáció szakos tanárral, mivel csak elvétve akad ilyen. Ezért a pályaorientáció kényszerűen iskolaválasztásra egyszerűsödik le. Ezen azonban változtatni kell! Sokan igénylik, de nem tudják, hova fordulhatnak. Ismerkedjünk tehát a pályaorientációval!

Székesfehérváron kivételesen jó lehetőségek vannak a döntés előkészítésére, azaz a pályaorientációra. A Székesfehérvári Szakképzési Centrum pályaorientációs eszközrendszere 2018-ban Euroguidance díjat kapott. Székesfehérvár Megyei Jogú Város önkormányzata ösztöndíjat fizet a pályaorientációs feladatokat ellátó pedagógusoknak.